

گزارش دوره سیزدهم طرح شاخص مدیران خرید (PMI) ساختمان - مهر ۱۳۹۹

معاونت پشتیبانی، برنامه ریزی و تحقیقات

عدد شاخص مهر ۱۳۹۹ : ۵۳,۱۳

معرفی طرح شاخص (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص PMI (Purchasing Manager's Index) که در فارسی به اختصار "شاخص" نامگذاری شده است، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شاخص برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. در ایران نیز اجرای این طرح توسط اتاق بازرگانی ایران در بخش صنعت از مهرماه سال ۹۷ آغاز گردید. نتایج این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های ساختمان، صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- داده‌های شاخص به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- شاخص، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- داده‌ها در شاخص بر اساس مستندات واقعی کسب‌وکارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شاخص، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۰/۵ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شاخص در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است.

اتاق تعاون ایران برای نخستین بار در کشور از مهرماه ۱۳۹۸ نسبت به اجرای طرح شاخص ساختمان اقدام نموده که نتیجه آن بصورت ماهانه توسط مرکز آمار اتاق تعاون ایران منتشر خواهد شد. در همین راستا محاسبه شاخص ترکیبی کل اقتصاد، با همکاری سه اتاق بازرگانی، تعاون و اصناف در حال انجام است.

چکیده:

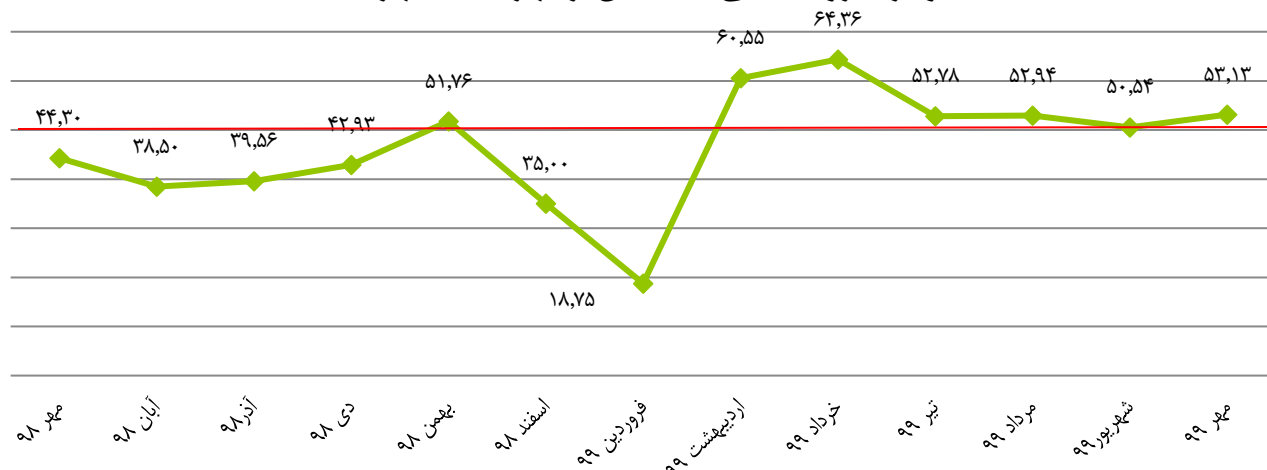
در محاسبه عدد شامخ بخش ساختمان، با توجه به اینکه پرسش اول بالاترین تاثیر را در معیار سنجش کل دارا بوده و بر اساس مطالعات صورت گرفته، رویکرد بکار رفته در محاسبه شاخص کل ساختمان برخی دیگر از کشورها نیز موید این مطلب است؛ لذا عدد شامخ کل برابر با عدد شامخ پرسش اول در نظر گرفته شده است. نتایج ذیل با نظرسنجی از مدیران عامل و یا نمایندگان آنها در شرکت های فعال ساختمانی منتخب، در مهرماه بدست آمده است.

- عدد شامخ کل (۵۳،۱۳)، نشان دهنده بهبود اندک وضعیت صنعت ساختمان در مهرماه نسبت به ماه قبل است زیرا میزان فعالیت های انجام شده نسبت به ماه گذشته روند افزایشی داشت.
- "میزان سفارشات جدید، میزان بکارگیری نیروی انسانی و نیز میزان خرید مواد اولیه " نیز در مقایسه با ماه قبل، روند افزایشی را تجربه نمودند.
- سرعت انجام سفارشات نسبت به ماه قبل کمی کاهش یافت.

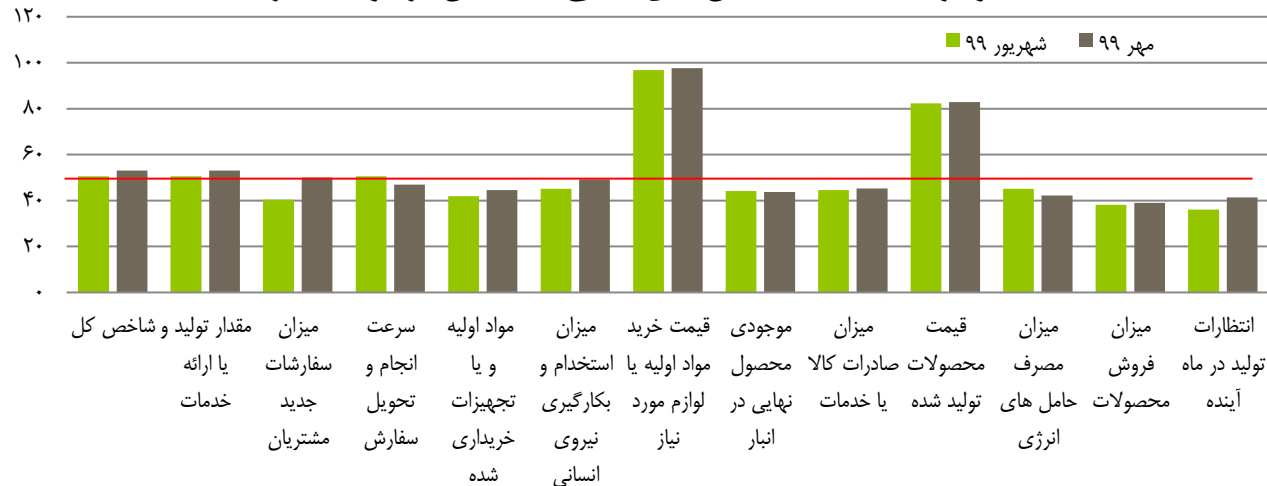
جدول ۱: مولفه های شامخ ساختمان در مهر ۹۹ و میزان تغییرات آنها نسبت به ماه قبل

شاخص	مهر ۹۹	شهریور ۹۹	درصد تغییرات
شامخ کل ساختمان	۵۳،۱۳	۵۰،۵۴	۵،۱۲
میزان فعالیت های انجام شده (تولید، ارائه خدمات و...)	۵۳،۱۳	۵۰،۵۴	۵،۱۲
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۰	۴۰،۳۲	۲۴،۰۱
سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار	۴۶،۸۸	۵۰،۵۴	-۷،۲۴
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۴۴،۵۳	۴۱،۹۴	۶،۱۸
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۹،۲۲	۴۵،۱۶	۸،۹۹
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز	۹۷،۶۶	۹۶،۷۷	۰،۹۲
موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام	۴۳،۷۵	۴۴،۰۹	-۰،۷۷
میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۵،۳۱	۴۴،۶۲	۱،۵۵
قیمت محصولات تولید شده (خدمات ارائه شده)	۸۲،۸۱	۸۲،۲۶	۰،۶۷
مصرف حامل های انرژی	۴۲،۱۹	۴۵،۱۶	-۶،۵۸
میزان فروش کالاها و خدمات	۳۹،۰۶	۳۸،۱۷	۲،۳۳
انتظارات در ارتباط با فعالیت های شرکت در ماه آینده	۴۱،۴۱	۳۶،۰۲	۱۴،۹۶

نمودار ۱: روند شامخ ساختمان از مهر ۹۸ تا مهر ۹۹

نمودار ۲: مقایسه شاخص های شامخ ساختمان در دو ماه اخیر

جدول ۳: عددشامخ ترکیبی (تولید، خدمات و ساختمان)

کشورهای منتخب در دو ماه اخیر

کشور	ماه اکتبر	ماه سپتامبر
استرالیا	۵۳,۶	۵۱,۱
اتحادیه اروپا	۴۹,۴	۵۰,۴
فرانسه	۴۷,۳	۴۸,۵
آلمان	۵۴,۵	۵۴,۷
ژاپن	۴۶,۷	۴۶,۶
انگلستان	۵۲,۹	۵۶,۵

جدول ۲: عددشامخ ساختمان کشورهای منتخب در دو ماه گذشته

کشور	ماه سپتامبر	ماه آگوست
اتحادیه اروپا	۴۷,۵	۴۷,۸
فرانسه	۴۷,۳	۴۶
آلمان	۴۵,۵	۴۸
ایتالیا	۵۱,۲	۵۰,۶
انگلستان	۵۶,۸	۵۴,۶
استرالیا	۴۵,۲	۳۷,۹

تحلیل شامخ بخش ساختمان ایران در مهر ماه ۹۹؛

صنعت ساختمان براساس استاندارد بین المللی طبقه بندی کلیه فعالیت‌های اقتصادی (ISIC)، به سه گروه اصلی ساخت بنا، مهندسی عمران و فعالیت های ساخت و ساز تخصصی ساختمان دسته‌بندی می‌شود. در یک تقسیم بندی دیگر، بخش ساختمان شامل دو بخش کلی مسکونی و غیرمسکونی (تجاری و عمرانی) است.

در بخش مسکونی نوسانات نرخ ارز، افزایش قیمت مصالح ساختمانی، عدم توازن عرضه و تقاضا و نیز تداوم معاملات سوداگرانه، افزایش مجدد قیمت مسکن را پدید آورد.

در بخش های عمرانی هم کماکان پیشرفتی در میزان فعالیتها گزارش نشد و عدم تخصیص بودجه عمرانی کافی بر تداوم این امر دامن زده است. با استناد به اظهارات فعالان ساختمانی، عدد شامخ ساختمان نسبت به ماه گذشته کمی افزایش یافت. علیرغم افزایش بیشتر قیمت مواد اولیه و از سوی دیگر کمبود عرضه بخشی از این مواد اولیه، میزان سفارشات جدید و بدنبال آن میزان فعالیت های تولید و یا ارائه خدمات ساختمانی در مقیاس ماهانه افزایش یافت. متناسب با افزایش این دو شاخص، شاخص های "میزان بکارگیری نیروی انسانی" و نیز "میزان خرید مواد اولیه" در مقایسه با ماه قبل، روند افزایشی را تجربه نمودند.

با توجه به روند افزایشی قیمت مواد اولیه، قیمت فروش هم کمی صعودی شد. میزان فروش هم نسبت به ماه قبل افزایش یافت. میزان کارهای معوقه هم اندکی کاهش یافت. با توجه به افزایش شیوع ویروس کرونا و نیز مشکل تامین برخی تجهیزات بخصوص از نوع وارداتی، سرعت انجام سفارشات کمی نسبت به ماه گذشته کاهش یافت. میزان مصرف حامل های انرژی کمتر شد و با توجه به تداوم مشکلات موجود در حوزه صادرات در کشور، در صادرات این بخش نسبت به ماه گذشته تفاوت خاصی مشاهده نشد.

❖ علیرغم تمام مشکلات موجود، فعالان این حوزه بهبود وضعیت کسب و کار خود را در ماه آینده انتظار داشتند.

کاربران، ذینفعان و محققین محترم می‌توانند با مراجعه به پورتال تخصصی اتاق تعاون ایران به نشانی www.icccoop.ir به نسخه الکترونیکی این گزارش دست یابند. در ضمن می‌توانید نظرات، پیشنهادات و انتقادات ارزشمند خود را از طریق پست الکترونیک icc-statistics@icccoop.ir با ما در میان بگذارید. در پایان از همکاری فعالان این حوزه به ویژه سندیکای شرکتهای ساختمانی جهت پیش برد این طرح، قدردانی می‌گردد.